

Te pogreške treba ispraviti da bi se njihova pismenost (koja je loša) popravila. Možemo dakle govoriti o popravku pismenosti, ali samo o ispravkama grešaka. Zato ćemo pravilno postupiti ako i dalje budemo vršili ispravke pismenih zadaća.

Isto bi tako, mislim, trebalo vršiti ispravke štamparskih grešaka, a ne popravke, kako se to u praksi ustalilo.

Milan Šipka

»NEVINO OSUĐEN«

»Ja sam ubica svoga muža, a ne moj brat«, izjavila je — kako piše u »Politici« od 12. jula 1958. — Leposava Rakovac, čiji brat Mihajlo Krnjčević jedanaest godina leži u zatvoru »nevino osuđen usled lažnog svedočanstva njene dece«.

Neugodno nas se doimaju ovakve vijesti, jer nam pokazuju da među ljudima još i danas vladaju zvijerski odnosi, gdje se ličnog opstanka radi ne štedi ni najbliži ni najrođeniji. U slučaju o kome nas obaveještava »Politika«, jedna je žena ubila muža i za to ubistvo optužila svoga rođenog brata. Ona je dakle kriva što je izvršila težak zločin i što je zbog toga zločina njen brat, potpuno nevin i nedužan, na pravdi boga — kako bi rekli naši Krajišnici — robijao punih jedanaest godina.

Iz citirane rečenice međutim, kad bi se ona gramatički tumačila, ne bi se moglo tako zaključiti. Po onome kako je rečeno za žalosnu sudbinu Mihajla Krnjčevića kriv je sud, jer ga je »nevino« osudio. Tamo stoji da je taj čovjek »nevino osuđen«.

Riječ nevino odnosi se ovdje na suđenje, a ne na čovjeka koji je osuđen. To je prilog koji u ovoj rečenici služi kao na-

činska odredba. Poznato je da prilozi ne stoje uz imenice, pa je tako i u ovom slučaju.

Ako se željelo reći da je Mihajlo Krnjčević bio nevin čovjek, pa je i pored toga proglašen krivcem i osuđen zato što su ga sestrići lažno optuživali, moglo se napisati: osuđen nevin, nevin osuđen, ili — u sensacijskom tonu — nevin čovjek osuđen za teško (zvijersko) umorstvo.

Nije bilo potrebno čak ni to. Dovoljno bi bilo da smo pročitali kako je brat Leposava Rakovac »osuđen usled lažnog svedočenja njene dece«, pa bismo shvatili da je osuđeni bio nevin. Kad se osuda donosi na osnovu lažnog svjedočenja, možemo logički zaključiti da je tom osudom pogoden nevin čovjek. Uostalom, o tome nam govori i priznanje pravog ubice, navedeno u početku iste rečenice, pa se nije moralo posebno isticati da je jadni Mihajlo »nevino osuđen«.

Slučaj »nevino osuđenog« čovjeka zanimljiv je dakle i s gramatičkog gledišta. On nam govori o jezičkom nemaru u našoj štampi, za kojom ne zaostaje mnogo ni sedma umjetnost. Svi se još dobro sjećamo jednog stranog filma koji se u našim kinematografima prikazivao pod naslovom »Nevino osuđen«. Već sam pokazao u čemu je tu greška, pa to ne bih htio da ponavljam. Samo ču dodati još ovo: Filmski radnici, koji se znaju narugati pretjeranom čistunstvu nekih naših filologa (sjetimo se starog profesora iz filma »H—8«!), nemaju pravo da se potcenjivački odnose prema kulturi našeg književnog jezika, to više što je njihova umjetnost (kad je umjetnost, a ne biznis) poezija slike i — dijalog.

Milan Šipka

O S V R T I

ZBORNIK U ČAST STJEPANA IVŠIĆA
Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 1963.

U početku mjeseca svibnja izašao je iz štampe u izdanju Hrvatskog filološkog društva u Zagrebu »Zbornik u čast Stjepana

Ivšića«, omašna knjiga sa 423 strane naučnih radova uglednih slavističkih učenjaka iz slavenskih i neslavenskih zemalja. Taj je Zbornik bio zamišljen kao znak pažnje Hrvatskog filološkog društva uglednom naučnom radniku, sveuč. profesoru dru Stje-